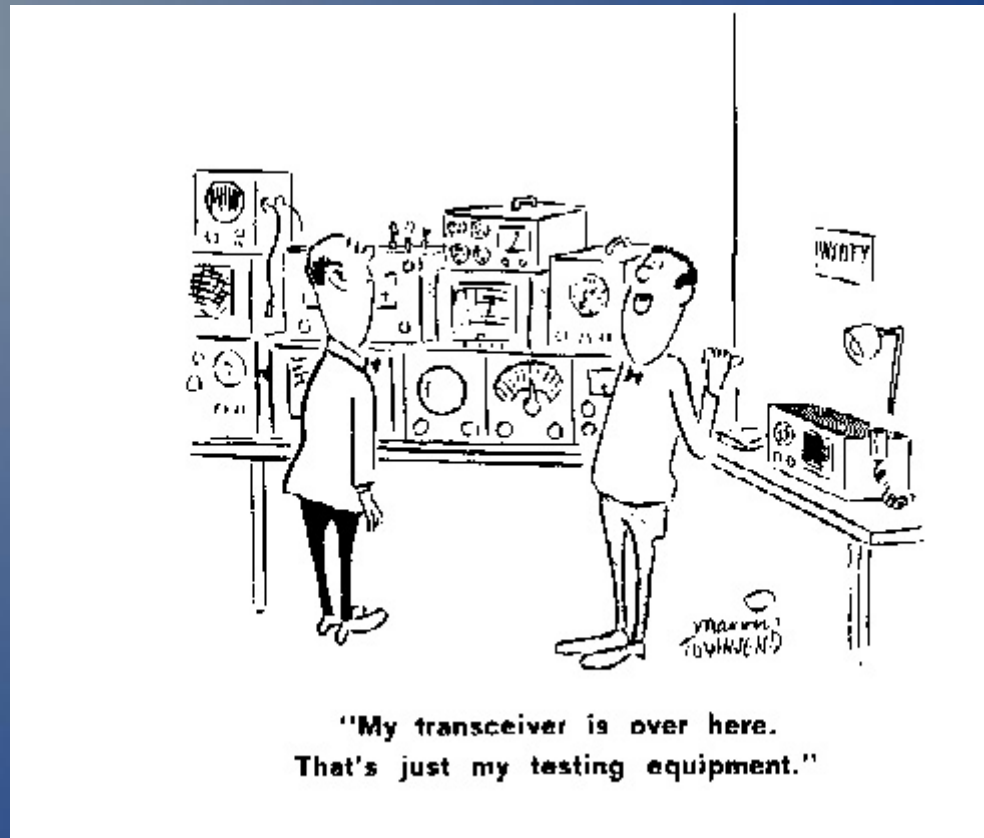

Transceiver målinger

Hvad kan man måle - teori og lidt praksis.

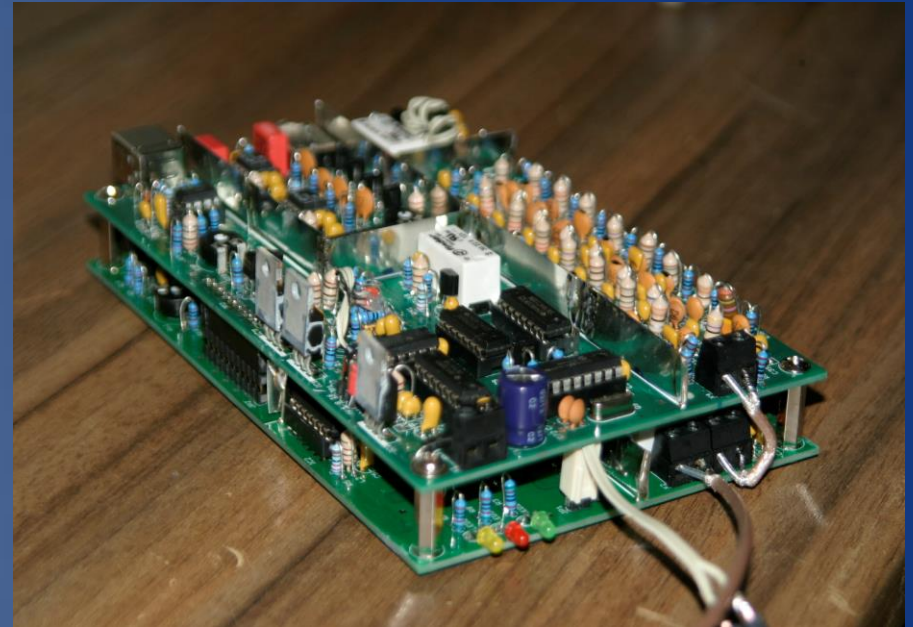
Varighed 45 min.

Transceiver måling

- målinger kan kræve masser af udstyr

Modtager måling

- 1) Følsomhed
- 2) S-meter
- 3) Selektivitet. CW, SSB, FM filter båndbredde
- 4) Storsignal egenskab - reciprok mixing (LO fasestøj)
- 5) Storsignal egenskab – intermodulation

- og der er mange flere parametre man kan måle!

Måleopstilling - modtager

Signalgenerator

Transceiver

Distortion meter

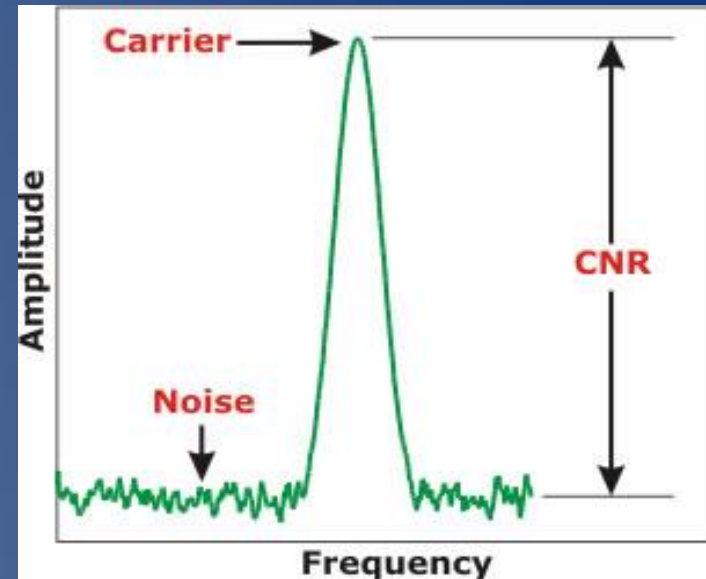
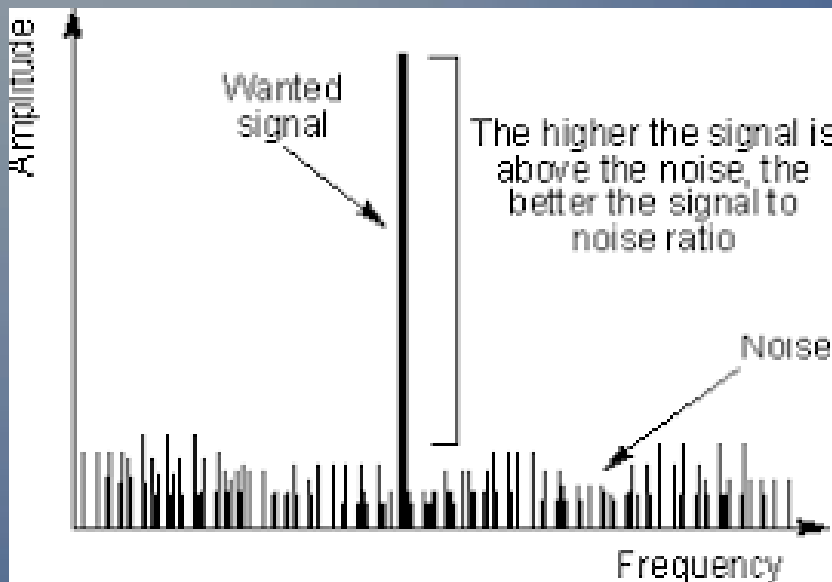

Oscilloscop

Signalgenerator forbindes til antenneindgang

Et LF signal fra linie udgang eller ekstra højttaler

Modtager følsomhed

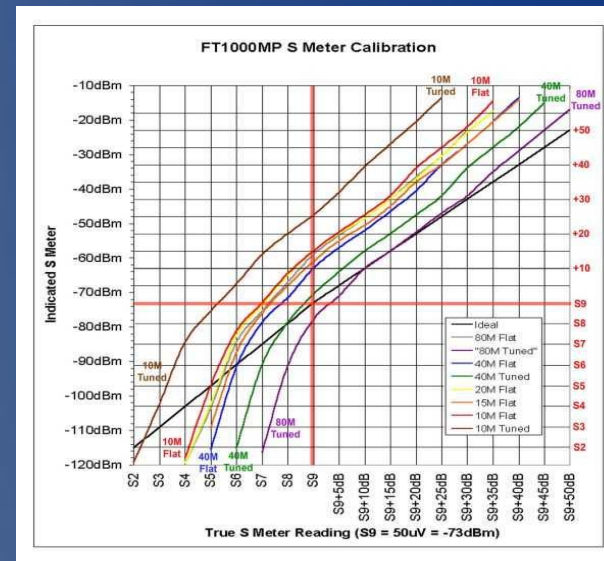
Der er flere måder at definere følsomhed:

- 1) MDS (minimum detekterbar signal). Signal samme niveau som støj. Typisk brugbar CW følsomhed.
- 2) 10dB S/N – typisk SSB følsomhed
- 3) 12dB SINAD – bruges til FM
- 4) 20 dB quieting – nem metode. Svarer til svagt FM signal

S meter måling

S-point	Microvolt	dBm
S9+10	= 160.00 μ V	= - 63 dBm
S9	= 50.15 μ V	= - 73 dBm
S8	= 25.13 μ V	= - 79 dBm
S7	= 12.60 μ V	= - 85 dBm
S6	= 6.31 μ V	= - 91 dBm
S5	= 3.16 μ V	= - 97 dBm
S4	= 1.59 μ V	= - 103 dBm
S3	= 0.79 μ V	= - 109 dBm
S2	= 0.40 μ V	= - 115 dBm
S1	= 0.20 μ V	= - 121 dBm

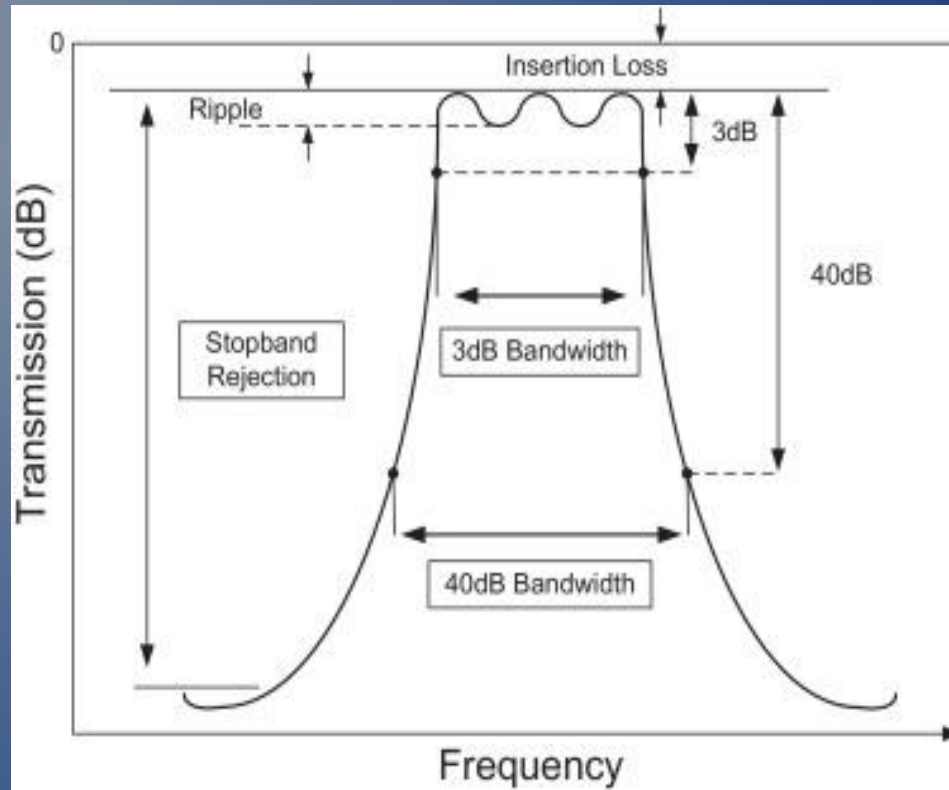
Begrebet S-grader stammer fra en beskrivelse af signalet – før modtagere blev udstyret med (viser-) instrumenter.

S9 er defineret til 50 uV og én S-grad som 6 dB signalforskel.

NB - de fleste radioer har blot 3-4 dB imellem S-grader – men psykologisk opfattes 3-4 dB som en tydelig stigning.

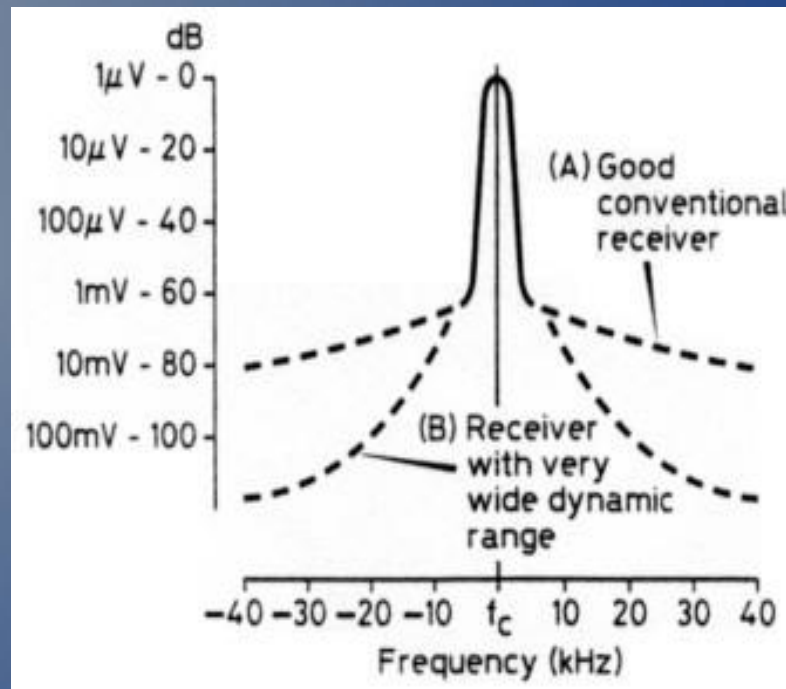
Over 30 Mhz er S9 defineret som 5 uV (-93 dBm)

Båndpasfilter

- de fleste BPF har nogle dB's rippel i toppen
- båndbredde opgives typisk ved 3 dB (el. 6 dB) dæmpning
- formfaktor – filterets stejlhed – er forholdet imellem 3/6dB båndbredde i forhold til 50/60 dB båndbredde!

Filter båndbredde

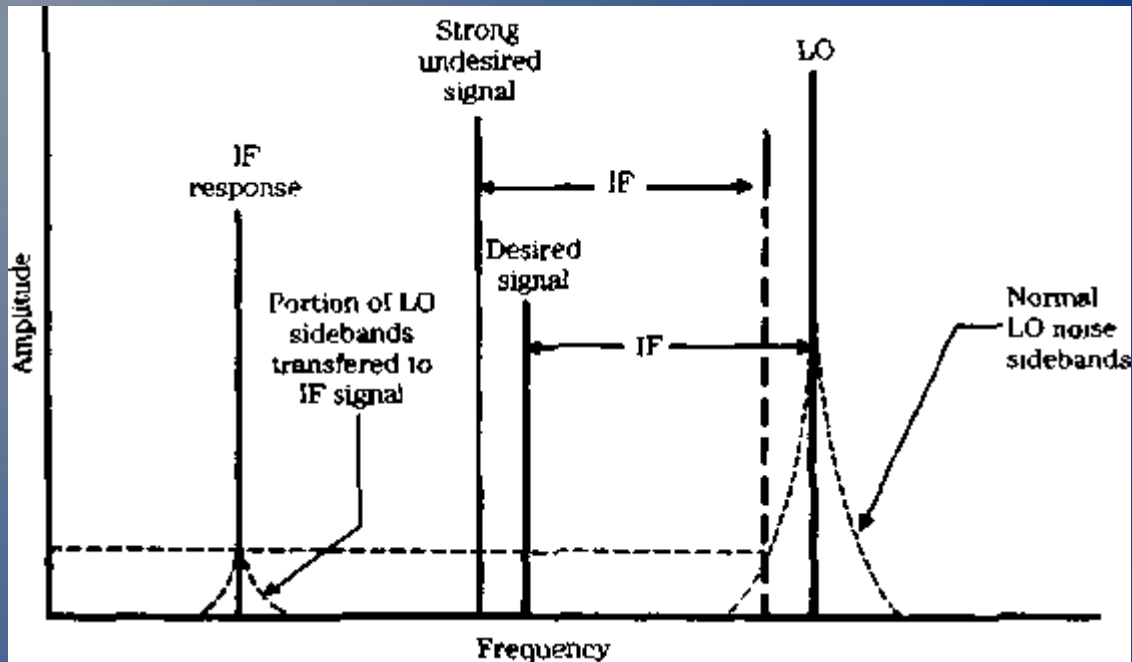

Ved måling af filter båndbredde – i form af følsomheds måling - vil man opleve at sidebåndstøj fra LO (fasestøj) degraderer filterets selektivitet.

- men sådan bliver selektiviteten i en "praktisk" modtager (i modsætning til en "teoretisk" modtager)

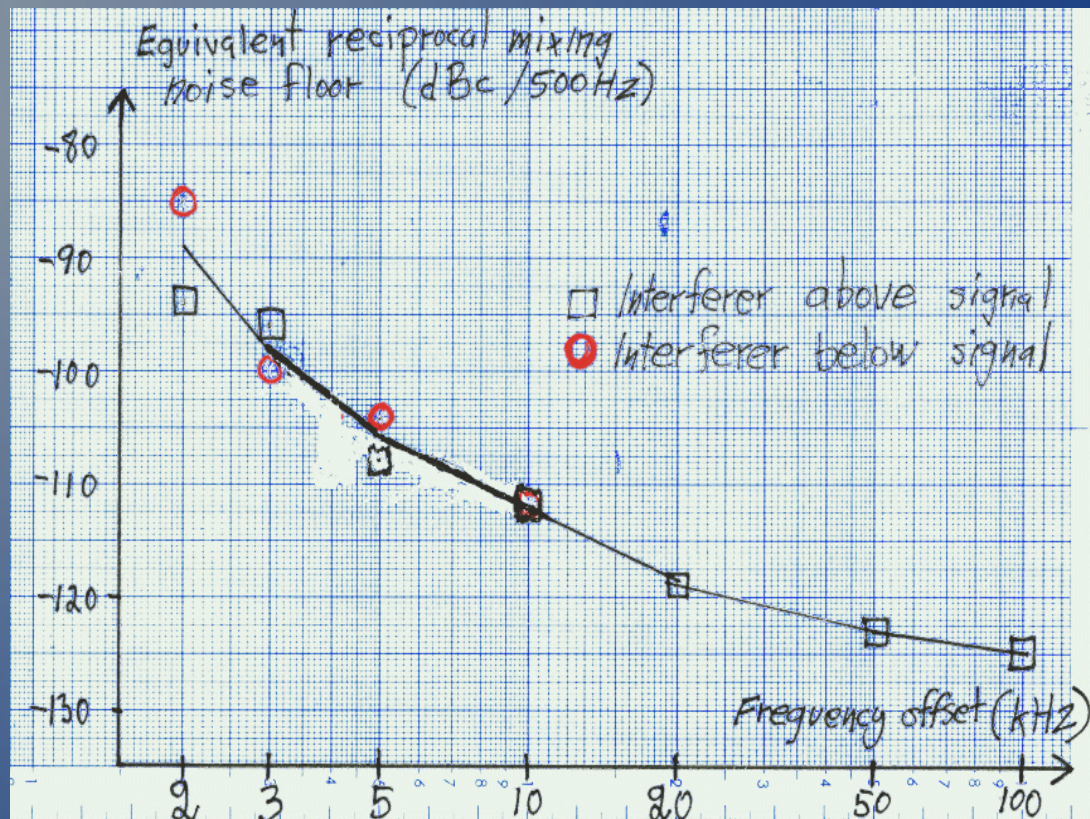

LO fasestøj – reciprok blanding

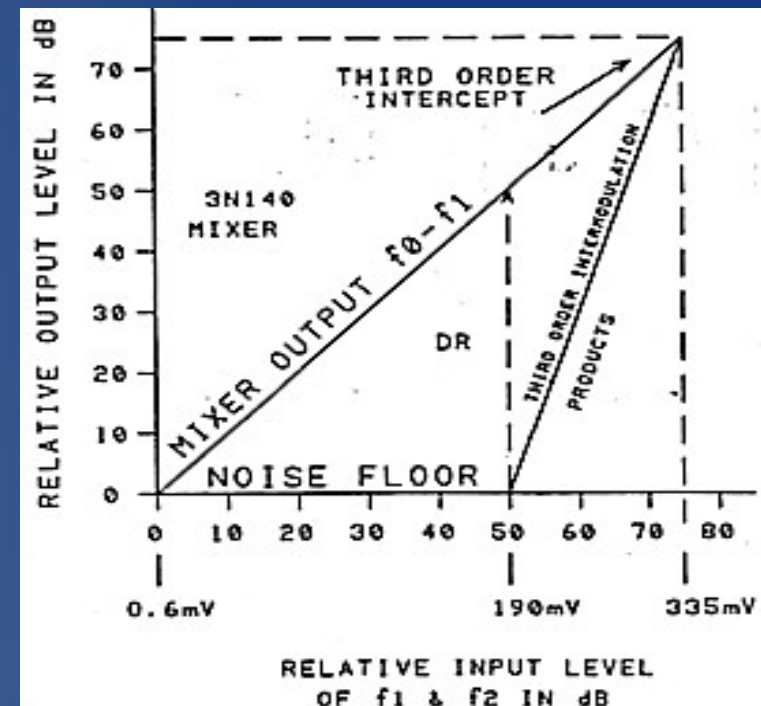
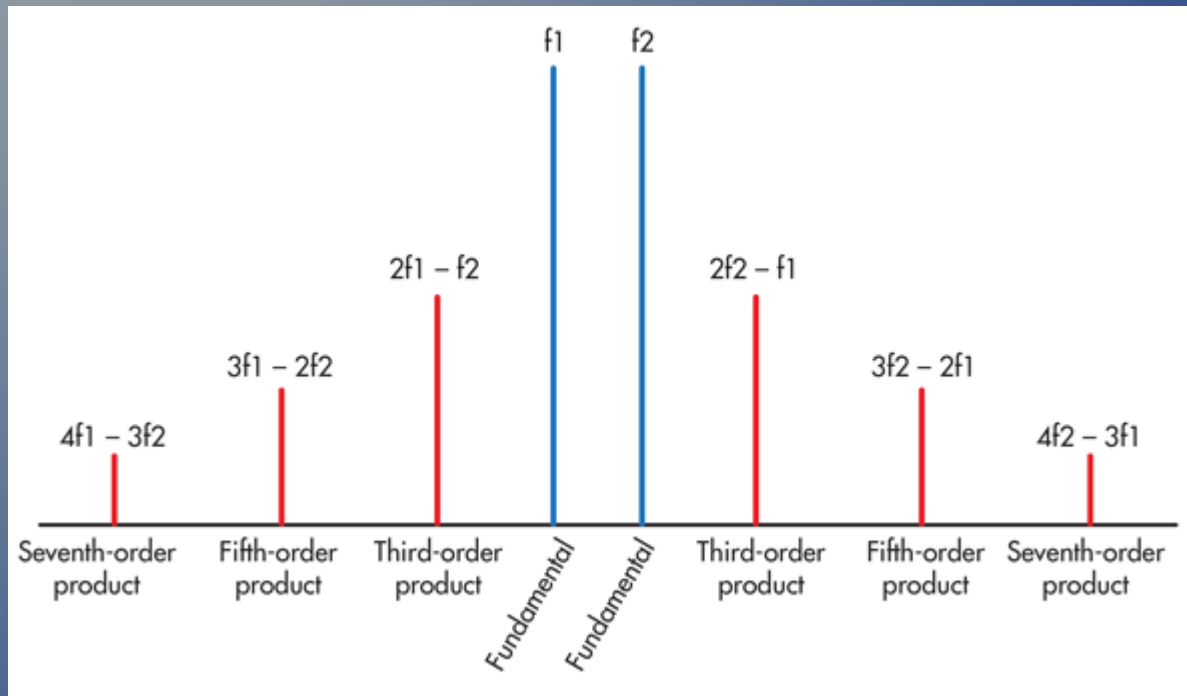
- i en modtager blandes LO med et ønsket signal og giver mellemfrekvensen
- ligger et kraftigt signal tæt på det ønskede – svage – signal vil det blande sig med LO'ens sidebåndsstøj og også dukke op på mellemfrekvensen
- sidebåndsstøj fra LO høres også, når man tuner ind på et meget kraftigt og rent signal.

Måling af fasestøj

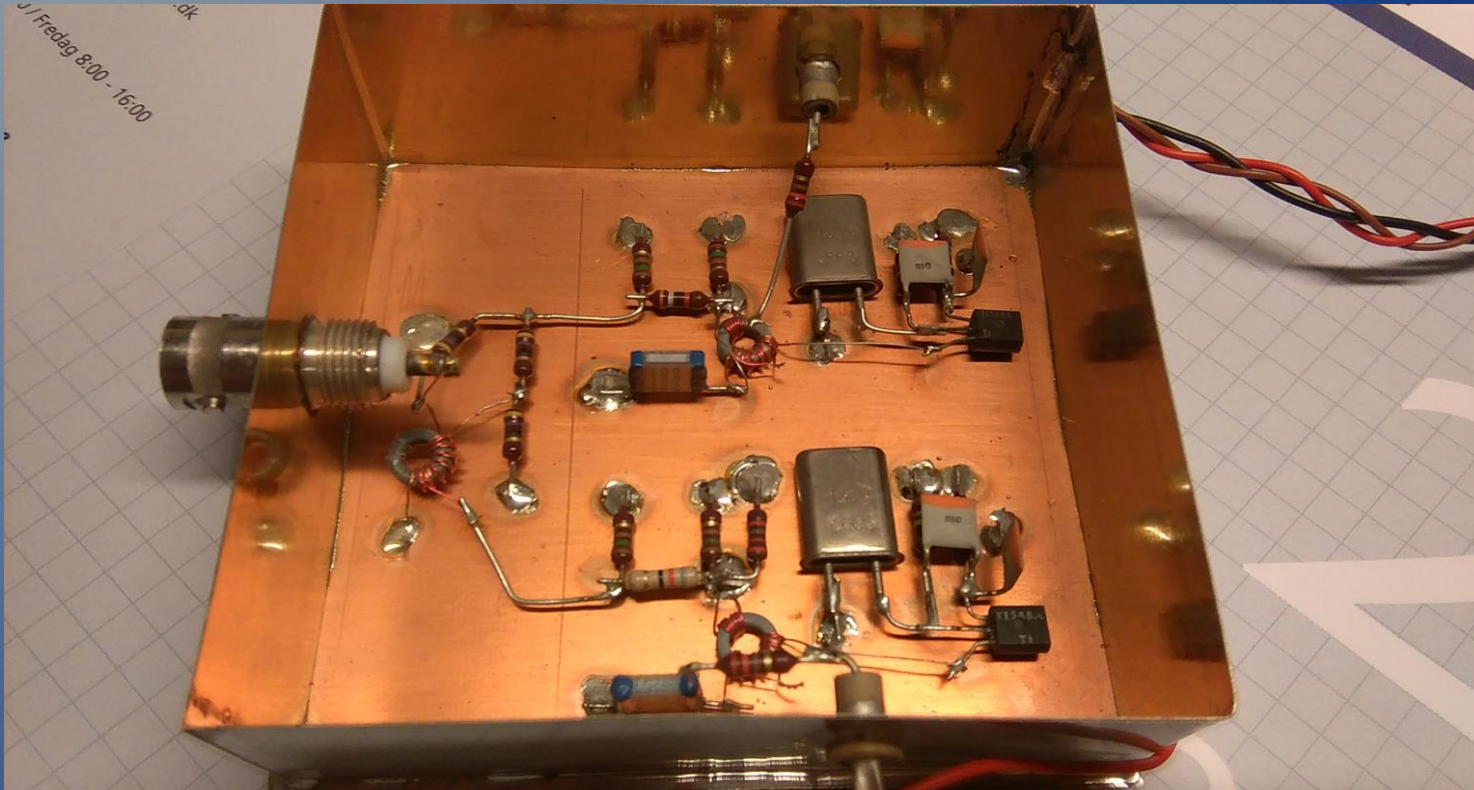
- måling foretages ved at tune i området 2 til 100 kHz omkring signalet og notere sig styrken af støjen
- ofte vil man samtidig opdage spurious – fløjt – der også skyldes urenheder i LO signalet

Intermodulation

- to kraftige signaler danner sideprodukter
- de nærmeste produkter kaldes 3' ordens IM
- når 3' ordens IM overstiger modtagerens egenstøj høres de som falske signaler
- 3' ordens intermodulation stiger 3 gg hurtigere en selve f_1 , f_2 signalererne

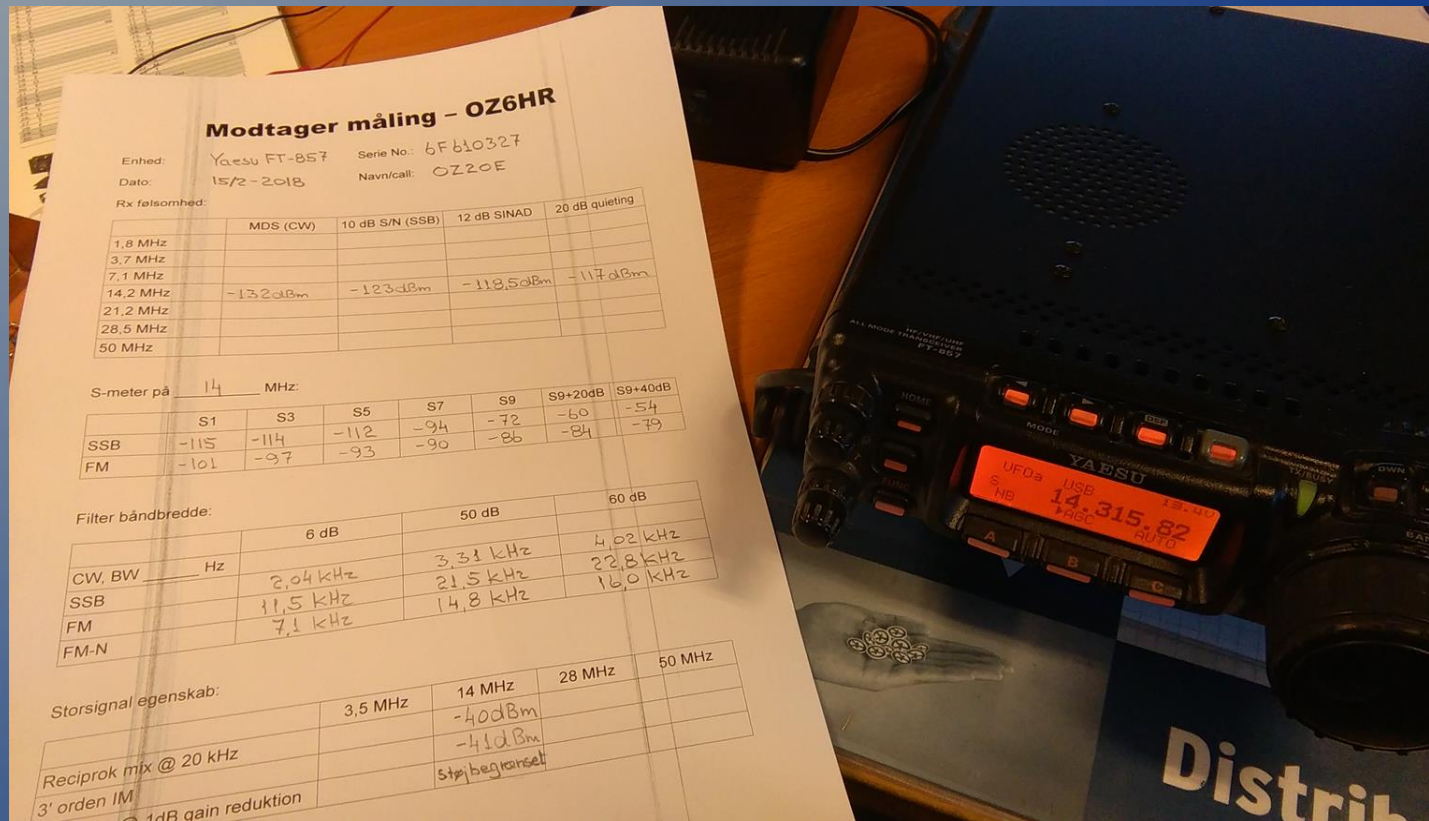
3' orden Intermodulation måling

To-tone generator med 2stk 14 MHz x-tal oscillatorer samt kombiner.

Transceiver måling

For at kunne måle, skal transceiveren udstyres med udtag for højttaler signal (evt. line out) samt adgang til mikrofon input (evt line in)

- man kan dog godt tjekke følsomhed og sendereffekt uden disse ekstra forbindelser

Transceiver måling

Bare kom med de stationer I vil have målt!

Klubbens måleinstrumenter står der for at blive brugt!

- og der er hjælp og vejledning, hvis man ikke selv føler sig fortrolig med målingerne.